

ΝΟΜΟΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ

Ἐκτασις 5020 τετρ. χιλμ. Κάτοικοι 144,380.

Ὁ νόμος οὗτος καταλαμβάνει τὸ Ν. Α. τριῆμα τῆς Πελοποννήσου καὶ ὀρίζεται πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Μηριῶου πελάγους, πρὸς Ν. ὑπὸ τοῦ Λακωνικοῦ κόλπου, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ νομοῦ Μεσσηνίας καὶ Μεσσηνιακοῦ κόλπου καὶ πρὸς Β. ὑπὸ τοῦ νομοῦ Ἀρκαδίας.

Ἡ ἱστορία τοῦ νομοῦ Λακωνίας ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς ἐγκαθιδρύσεως τοῦ βασιλείου τῶν Ἀτρειδῶν, τῶν ὁποίων ἐβασίλευσεν ὁ Μενέλαος, σύζυγος τῆς ὤραϊας Ἑλένης, τῆς ὁποίας ἡ ἀρπαγὴ ὑπὸ τοῦ Πάριδος ἐγένετο ἀφορμὴ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου.

Κατὰ τὴν κἀθοδον τῶν Δωριέων οἱ κάτοικοι ὑπετάγησαν αὐτοῖς, κατιστάντες εἰλωτες. Οἱ Δωριεῖς ὡς πολεμικὸς λαὸς ἠσχολοῦντο μὲ τὰ ὄπλα, ὀργανωθέντες διὰ τῆς νομοθεσίας τοῦ Λυκούργου ἔλαβον ἐκ τοῦ ὀνόματος τῆς πόλεώς των τὸ ὄνομα Σπαρτιᾶται ἢ Λακεδαιμόνιοι.

Κατὰ τὸν Θ'. αἰῶνα βασιλεύοντος τοῦ Λυκούργου ὑπέταξαν τὴν Μεσσηνίαν καὶ ἄλλας χώρας τῆς Πελοποννήσου.

Κατὰ τοὺς Μηδικὸς πολέμους ἐπολέμησαν ἀποτελεσματικῶς μετὰ τῶν ἄλλων ἑλληνικῶν λαῶν πρὸς ἀπόκρουσιν τῶν ἐπιδραμιόντων Περσῶν, κατὰ τὴν ἐν Θερμοπύλαις δὲ μάχην ἔπεσε μαχόμενος μετὰ 300 σπαρτιᾶτῶν ὁ βασιλεὺς τῆς Σπάρτης Λεωνίδα. Μετὰ τοὺς Περσικοὺς πολέμους περιελθόντες εἰς ἀντιζηλίαν μετὰ τῶν Ἀθηναίων περιεπλάκησαν εἰς μακροχρόνιον πόλεμον μετ' αὐτῶν καὶ τῶν συμμάχων των καταλήξαντα εἰς τὴν τελικὴν ἦταν τῶν Ἀθηναίων καὶ ἄλλωσιν τῶν Ἀθηναίων. Οὕτω οἱ Σπαρτιᾶται ἐγένοντο κύριοι ὅλης τῆς Ἑλλάδος μέχρι τῆς ἐν Λεύκτροις μάχης καθ' ἣν ἐνίκηθησαν ὑπὸ τῶν Θηβαίων.

Κατὰ τὴν ὑποταγὴν τῆς Ἑλλάδος εἰς τοὺς Ρωμαίους ὑπετάγη καὶ ἡ Σπάρτη. Ἀκολούθως μετὰ τὴν κατὰλυσιν τῆς Βυζαντινῆς Ἀυτοκρατορίας περιῆλθεν εἰς τοὺς Τούρκους καὶ ἀπελευθερωθέντες κατὰ τὴν ἑλληνικὴν ἐπανάστασιν. Μόνον ἡ Μάνη ἀπέτελεσε ἐξαιρέσιν μὴ ὑποταχθεῖσα εἰς τοὺς Τούρκους διακρινθεῖσα διὰ τὴν ἀνδρείαν τῶν κατοίκων αὐτῆς.

Ἔδαφος καὶ κλίμα. Τὸ ἔδαφος τοῦ νομοῦ εἶναι ὄρεινόν, ἐκτὸς μικρῶν τινῶν πεδιάδων ἐκτεινομένων παρὰ τὸν μυχὸν τοῦ Λακωνικοῦ κόλπου καὶ περὶ τὸν ποταμὸν Εὐρώταν. Πεδιᾶδες, τῆς Λακεδαιμόνος, τῶν Μολιάων καὶ τοῦ Ἑλους. Ποταμοί, Εὐρώτας. Τὸ κλίμα εἶναι ψυχρὸν κατὰ τὸν χειμῶνα καὶ θερμὸν κατὰ τὸ θέρος, ἀλλ' ὑγιεινόν. Προϊόντα, σιτηρὰ, ὄσπρια, λαχανικὰ, βιάμβας, κτηνοτροφικὰ προϊόντα οἶνος ἔσπεριδοσιδῆ.

Ἡ συγκοινωνία τοῦ νομοῦ διεξάγεται ἀτμοπλοικῶς διὰ τῶν λιμένων Γυθείου, Μονεμβασίας, Γερολιμένος, Ἀεροπόλεως καὶ Καρδαμύλης, δι' ἀμαξιτῶν ὁδῶν καὶ σιδηροδρομικῶς μετὰ τῆς λοιπῆς Πελοποννήσου διὰ τοῦ ΣΠΑΠ, ὅστις διέρχεται ἐκ τοῦ ΒΑ. ἄκρου τοῦ νομοῦ.